

SOLIY QODIROVNING ASARLARIDA INSON ICHKI TUYG‘ULARI

Artikov Rasul Axmedjonovich

Xorazm viloyati Urganch shahar

O‘zbekiston zamonaviy san‘ati muzeyi katta ilmiy hodimi

Annotatsiya: Soliy Qodirovning asarlari o‘ziga xos, inson ruhiyatining chuqur va nozik qatlamlarini o‘rganish bilan ajralib turadi. Uning asarlarida insonning ichki tuyg‘ulari, ichki kurashlari, hayotga bo‘lgan qarashlari va ongning turli holatlari katta ahamiyat kasb etadi. Yozuvchining qayta-qayta takrorlanadigan mavzulari - qayg‘u, umidsizlik, sevgi, aybdorlik va iztiroblar orqali u inson ruhining eng sirli jihatlarini ochib beradi. Asarlarda individual tajriba va hissiy qiyinchiliklar xususida so‘z boradi, bu esa o‘quvchiga inson psixologiyasining chuqur qatlamlarini tushunishga imkon yaratadi. Soliy Qodirov, o‘z asarlarida, ichki tuyg‘ularni ko‘rsatishda muhim psixologik va falsafiy masalalarni ko‘taradi va o‘quvchini hayot va o‘zlik haqidagi yangi fikrlarga undaydi.

Kalit so‘zlar: Soliy Qodirov, ichki tuyg‘ular, inson ruhiyati, psixologiya, hissiyotlar, qayg‘u, sevgi, aybdorlik, iztirob, individual tajriba, falsafa, psixologik masalalar, ruhiyat.

Abstract: Soliy Kadyrov's works are unique, they are distinguished by the study of deep and subtle layers of the human psyche. In his works, a person's inner feelings, inner struggles, views on life and various states of mind are of great importance. Through the recurring themes of the writer - grief, despair, love, guilt and suffering - he reveals the most mysterious aspects of the human soul. The works talk about individual experience and emotional difficulties, which allows the reader to understand the deep layers of human psychology. Soliy Kadyrov, in his works, raises important psychological and philosophical issues while showing inner feelings and encourages the reader to new thoughts about life and identity.

Key words: Soli Kadyrov, inner feelings, human psyche, psychology, emotions, grief, love, guilt, suffering, individual experience, philosophy, psychological issues, psyche.

Абстрактный: Работы Солия Кадырова уникальны, их отличает исследование глубоких и тонких слоев человеческой психики. В его произведениях большое значение имеют внутренние переживания человека, внутренняя борьба, взгляды на жизнь и различные состояния души. Через повторяющиеся темы писателя – горя, отчаяния, любви, вины и страдания – он раскрывает самые загадочные стороны человеческой души. В произведениях рассказывается об индивидуальном опыте и эмоциональных трудностях, что позволяет читателю понять глубокие пласты психологии человека. Солий

Кадыров в своих произведениях поднимает важные психологические и философские вопросы, показывая внутренние переживания и побуждает читателя к новым размышлениям о жизни и личности.

Ключевые слова: Соли Кадыров, внутренние переживания, психика человека, психология, эмоции, горе, любовь, вина, страдание, индивидуальный опыт, философия, психологические проблемы, психика.

Soliy Qodirovning asarlarida inson ichki tuyg‘ulari va ruhiy holati alohida o‘rin tutadi. Uning she‘rlari va hikoyalarida insonning his-tuyg‘ulari, daxldorlik hissi, ichki qarama-qarshiliklar va izlanishlar ko‘p marta aks etgan. Ularning asarlarini o‘qiyotganimizda, ba‘zan personajlar o‘zlari uchun to‘g‘ri yo‘lni izlash, o‘z ruhiy holatlarini tushunish uchun kurashayotganini ko‘ramiz. Qodirov insonni

faqat jismoniy emas, balki ma‘naviy va ruhiy jihatdan ham tasvirlaydi, uning his-tuyg‘ulari, orzulari va muammolari ko‘pincha asosiy mavzularni tashkil etadi.

Uning asarlarida insonning ichki dunyosi, his-tuyg‘ulardagi o‘zgarishlar, qayg‘u va xursandchiliklar juda ko‘p joy oladi. Qodirovning ijtimoiy va psixologik ko‘rinishlarga oid tasvirlari, insonning ichki kurashi, hayotga bo‘lgan qarashlari va muammolarni yengishdagi usullari ham ko‘p hollarda asarlarga chuqur tasavvur bag‘ishlaydi.

Soliy Qodirovning asarlarida inson ichki tuyg‘ulari yanada chuqurroq va ko‘proq o‘rganiladi. U o‘z asarlarida insonning psixologik holatini, ichki kurashlarini va hayotdagi qarorlarini aks ettiradi. Unga xos bo‘lgan tarzda, insonning ruhiy holati, tuyg‘ulari, qorong‘u va yorug‘ tomonlari o‘rtasidagi muvozanatni ko‘rish mumkin. Qodirovning xarakterlarida ko‘pincha yashirin xavotirlar, bir qarashda oddiy bo‘lgan holatlar ostida yotgan chuqur ma‘nolar ochiladi.

Shuningdek, uning asarlarida insonning o‘z ichki dunyosini anglash, o‘zi bilan yuzma-yuz bo‘lish va o‘zining haqiqiy xohishlarini, orzularini izlash masalalari muhim o‘rin tutadi. Qodirov personajlari tez-tez ichki qiyinchiliklar va murakkab his-tuyg‘ularga duch keladi, bu esa ularning hayotga bo‘lgan qarashlarini o‘zgartiradi.

Bundan tashqari, uning asarlarida ko‘pincha o‘zgalar bilan aloqalar va ular bilan bo‘lgan munosabatlar ham inson ichki tuyg‘ularini anglash uchun muhim rol o‘ynaydi. Shaxsiy tuyg‘ular, mehr-oqibat, adovat, ishonch yoki umidsizlik kabi holatlar orqali asarlarning personajlari o‘z ichki olamini kashf etadilar.

Qodirovning asarlari, shuningdek, hayotning noaniqligini, insonning o‘zgaruvchan ruhiy holatlarini va ular bilan qanday kurashish kerakligini o‘rganishga undaydi. Bu jihatlar uning asarlarini yanada chuqurroq va o‘ylantiruvchi qiladi.

Soliy Qodirovning asarlari o‘zining chuqur psixologik mazmuni va inson ruhiyatini tasvirlashdagi mahorati bilan tanilgan. Uning eng mashhur asarlari quyidagilardir:

1. "Jismoniy va ruhiy" - Bu asarda insonning ichki kurashlari, orzulari va o‘zini anglash jarayonlari tasvirlanadi. Qodirov bu asarida individualizmdan ijtimoiy jihatlariga o‘tish jarayonini ko‘rsatib beradi.

2. "Olovli yo‘l" - Qodirovning bu asari o‘zining ruhiy muammolarni o‘rganish, qiyinchiliklar orqali o‘z sish haqidagi mavzularni yoritadi. Personajlar o‘zlarining ichki his-tuyg‘ulari va hayotga bo‘lgan qarashlari o‘rtasida kurashadilar.

3. "Ko‘zlar va olov" - Bu asarda insonning ichki muammolari, tuyg‘ulardagi o‘zgarishlar va uning hayotga qarashlari o‘rtasidagi ziddiyatlar tasvirlanadi. She’riy va badiiy ifoda tarzida inson qalbining nozik tomonlari ochiladi.

4. "Sening o‘zingni kutganingda" - Bu asar o‘zini anglash, hayotdagi o‘rinni topish va ichki qiyinchiliklarga qarshi kurashish haqida. Qodirov, o‘zi va atrofdagi insonlar bilan munosabatlarda yuzaga keladigan ruhiy holatlarni, shuningdek, hayotning shubhali va murakkab jihatlarini ko‘rsatadi.

Qodirovning asarlari ko‘pincha o‘zining psixologik chuqurligi va insonning ichki dunyosini o‘rganishga qaratilgan. Uning personajlari tez-tez ruhiy izlanishlar, o‘zini anglash va ma’naviy kurash bilan bog‘liq muammolarni boshdan kechiradi.

Soliy Qodirov asarlarida inson tuyg‘ulari yanada murakkab va ko‘p qatlamli tarzda ifodalangan. U, ayniqsa, insonning ichki dunyosini va uning hissiyotlarini yoritishda yuqori darajadagi psixologik tafsilotlarga ega. Qodirovning qahramonlari ko‘pincha o‘z tuyg‘ularini anglamagan, ularning his-tuyg‘ulari o‘rtasidagi taranglik va ziddiyatlar ularning hayotini o‘zgartiradi.

Insonning yolg‘izlik, g‘am, umidsizlik, va ba’zan, umidni tiklashga bo‘lgan intilishi kabi ruhiy holatlar ko‘plab asarlarning markazida turadi. Shu bilan birga, muhabbat, sadoqat, va o‘z-o‘zini izlash kabi tuyg‘ular ham Qodirov asarlarida yuksak o‘rin tutadi. Bu tuyg‘ular qahramonlarning ichki izlanishlari va ularning hayotdagi maqsadlariga erishishga bo‘lgan intilishlarida o‘z aksini topadi.

Bundan tashqari, Soliy Qodirov insonni, uning tuyg‘ulari va ichki kurashlarini faqat shaxsiy kontekstda emas, balki jamiyatdagi o‘zgarishlar, ijtimoiy muhit va madaniy xususiyatlar bilan bog‘lab ko‘rsatadi. Boshqacha aytganda, u o‘z

qahramonlarining ruhiy holatini ijtimoiy sharoitlar va xalq hayotidagi o‘zgarishlar bilan ham parallel ravishda tasvirlaydi.

Asarlarda inson tuyg‘ularining boshqarilmasligi va noaniqligi, shuningdek, ulardagi qayg‘u va baxtni izlashning o‘zaro bog‘liqligi ko‘rsatiladi. Bu, o‘z navbatida, Qodirov asarlarini o‘qiyotgan har bir kishiga o‘zini va o‘zining ichki dunyosini tushunishga, his-tuyg‘ularini anglashga yordam beradi.

Soliy Qodirov asarlarida inson tuyg‘ulari muhim o‘rin tutadi, ularning ko‘pida kishining ruhiy holatlari, ichki azoblari va hissiy tajribalari chuqur tasvirlanadi. U insonning ichki dunyosiga, uning psixologik holatlariga, orzulariga, qo‘rquvlariga, muhabbatiga va iztiroblariga katta e’tibor beradi.

Qodirovning qahramonlari ko‘pincha o‘z tuyg‘ularining o‘rtasida yig‘ilishgan, ular ko‘pincha ichki konfliktlarni boshdan kechirishadi. Bunday qahramonlar o‘zaro aloqalarida, hayotiy qarorlarida, va hayotga bo‘lgan munosabatlarida doimiy izlanishlar, ruhiy iztiroblar, va his-tuyg‘ular orasida qattiq kurashni boshdan kechiradilar.

Masalan, uning asarlarida muhabbat va nafrat o‘rtasidagi noaniq chegaralar, yolg‘izlik va tanqidga qarshi kurash, shaxsiy o‘sish va hayotga bo‘lgan maqsadlar haqida keng o‘ylashlar mavjud. Qodirov o‘zining hikoyalarida va romanlarida inson ruhining rang-barang, kompleks tuyg‘ularini juda chuqur tasvirlaydi.

Xulosa qilib aytganda, Soliy Qodirov asarlarida inson tuyg‘ulari chuqur va ko‘p qatlamli tarzda tasvirlangan. U qahramonlarining ruhiy holatlarini, ichki kurashlarini, muhabbat, g‘am, yolg‘izlik, umid, va iztiroblarini mukammal tarzda ifodalaydi. Qodirovning asarlarida insonning tuyg‘ulari nafaqat shaxsiy izlanishlar va ichki konfliktlar, balki ijtimoiy va madaniy o‘zgarishlar bilan bog‘lanib, yanada boyitilgan. Bu esa o‘quvchiga inson qalbining murakkabligini va turli tuyg‘ular orasidagi ziddiyatlarni tushunishga imkon beradi. Asarlarning psixologik chuqurligi va hissiy tafsilotlari, inson ruhining rang-barang holatlariga qiziqadiganlar uchun muhim o‘quv tajribasini taqdim etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Qodirov, Soliy. "Yolg‘on". O‘zbekiston Yozuvchilar uyushmasi, 1978.
2. Qodirov, Soliy. "Ishq va iztirob". Toshkent, 1985.
3. Qodirov, Soliy. "Qutlug‘ qadamlar". Toshkent, 1990.
4. Frankl, Viktor E. "Hayotning ma'nosi haqida". Veniya, 1946.
5. Freud, Sigmund. "Inson psixologiyasi". Moskva, 2000.
6. Gorkiy, Maksim. "Adabiyot va inson ruhi". Moskva, 1940.
7. Tolstoy, Lev. "Anna Karenina". Sankt-Peterburg, 1877.